

# FİLİSTİN-İSRAİL ÇATIŞMALARINDA ABDULLAH GALİB BERGUSİ'NİN FİLİSTİN DİRENİŞİNDEKİ ROLÜNÜ OTOBİYOGRAFİ ESERLERİ ÜZERİNDEN İNCELEME

Burcu ÇAKMAK

## Özet

Filistin Bölgesi'nde İsrail işgal güçlerine karşı birçok direniş başlatılmıştır. Bunlardan biri de İhvan-ı Müslimin'in kollarından olan Hamas'tır. Hamas'ın silahlı kanadına İzzeddin El-Kassam Tugayları ismi verilmiştir. İsrail ve Filistin Kurtuluş Örgütü arasında imzalan Oslo barış süreci anlaşmalarından sonra Hamas, İsrail'e karşı silahlı eylemler gerçekleştirmiştir. Bu eylemlerde üyelerinden şehit düşenler, esir edilenler olmuştur. Esir edilenlerden biri de örgütün Kassam Tugayları Komutanlarından Abdullah Galib Bergusi'dir. İsrail tarafından 67 kez müebbet ve 5200 sene hapis cezasına çarptırılarak, İsrail tarihinde en uzun süre cezalandırılan kişi olmuştur. Bergusi, ülkemizde tek kişilik hücrelerinde kaleme aldığı Yoldaki Mühendis ve Yoldaki Mühendis II Yaşayan Şehit adlı otobiyografik eserleriyle tanınmıştır. Çalışmanın amacı; Kassam Tugay Komutanı Abdullah Galib Bergusi'nin, Filistin direnişindeki rolünü, Filistin Yönetimi ve İsrail'e bakış açısını, hapisane şartlarında gördüğü işkencelerin üzerinde bıraktığı psikolojik tesirleri kaleme aldığı otobiyografik eserleri üzerinden incelemektir. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla yapılacaktır. Örneklem olarak Abdullah Galib Bergusi'nin Yoldaki Mühendis ve Yoldaki Mühendis II Yaşayan Şehit otobiyografik eserleri seçilmiştir. Kassam Tugayları Komutanlarından Bergusi'nin, örgüt içinde direnişi bizzat yürütenlerden olup, canlı şahit konumunda bulunması, Filistin direnişini açıklaması bakımından önemlidir. Filistin' in özgürleştirilmesi için verdiği mücadeleleri ele alırken Hamas'ın işleyişi ile ilgili çarpıcı bilgilere yer vermesinin yanı sıra, İsrail hapisanelerinde yaşadıklarını da kaleme almış, İsrail'in işkence yöntemlerine de değinmiştir. Kızı Tala'nın mektubundaki "Sen Kimsin?" sorusu üzerine kaleme aldığı birinci otobiyografik eseri tüm Filistin halkına neden direnmeleri gerektiğini açıklar niteliktedir. Bergusi, İsrail hapisanelerinde eserlerini yazmasının bir diğer amacını "Eğer direnişe silahla destek

olamazsam; kalemim ve mürekkeğim direniş ve mukavemet yolunda silahımdır” sözü ile açıklamıştır. İkinci otobiyografik eserinin giriş kısmında monologlara fazlaca yer vermesi, psikolojik baskının üzerinde bıraktığı tesirleri yansıtmakta, verdiği cevaplarla direnişine canlılık katmaktadır. Direnişin tutuklanmakla bitmeyeceğini göstermesi bakımından Bergusi, Filistin direniş tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Hamas, İsrail Hapishaneleri, Kassam Tugayları, Abdullah Galib Bergusi, Filistin

## Giriş

İngiliz ordusunun 11 Aralık 1917 Tarihinde Kudüs’e girmesi, ardından da Eylül 1918’de Filistin topraklarının tamamını ele geçirmesiyle Filistin Osmanlı topraklarından çıkmış, bölgedeki 502 yıllık Osmanlı hakimiyeti sona ermiştir (Karaman, 1996, s. 94). İngilizlerin Bölge’den çekilmesi ve bölgeyi İsraililere bırakması üzerine 14 Mayıs 1948’de İsrail Devleti’nin kuruluşundan (Armaoğlu, 1994,93) itibaren Araplar ve İsrail arasında yaşanan savaşlarda Filistin halkı lehine herhangi bir netice elde edilememiş, İsrail güçleri işgal ve zulümlerine; Filistin halkı ise işgal karşısında direnişine devam etmektedir.

İdeolojik yapısı açısından kökleri 1920’de kurulan İhvan-ı Müslimin (Müslüman Kardeşler)’e dayanan HAMAS (Hareketü’l-Mukavemetü’l- İslamiyye/ İslami Direniş Hareketi), örgütsel olarak 1987’de I. İntifada olaylarında ortaya çıkmıştır (Burhan, 2008, s. 83). İhvan-ı Müslimin’in bir kolu olarak Gazze’de 1988 yılında resmi olarak kurulan Hamas (Cleveland, 2004, 522), Filistin Bölgesi’nde önemli çoğunluğu yetiştirdikleri üniversite öğrencilerinden ve aydınlarından oluşan halk ile birlikte İsrail’e karşı kararlı bir direniş göstermiştir.

HAMAS’ın, sünni yanı güçlü, sünni-selefi bir örgüt olduğu belirtilmektedir (Zariç, 2018, s. 291). Ancak HAMAS, Selefi/Tekfirci grupların Gazze Bölgesi’nde, Filistin halkının

içerisinde örgütlenmesine ve cihada katılmasına izin vermemektedir (Turan, 2018, s. 47).İslami Direniş Hareketi'nin siyasi görüşü, “İslam'ın insana kazandırdığı kişilik ve izzete sahip çıkmak”tır. (Varol, 1989, s. 32). Hareketin gayesi Allah, önderi Resulullah, anayasası Kur'an'dır (Varol, 1989, s. 124). Filistin direnişinde, Hamas, İslami kanadı temsil ederken; Fetih, seküler, demokratik sol kanadı temsil etmektedir (Sarı, 2018, s. 26). Hamas, İsrail'i tanımayıp, Filistin ve İsrail sınırlarının çizilmesi kararına karşı çıkmıştır. Amaçları tüm Filistin topraklarını İsrail'in elinden kurtarmaktır. Filistin Kurtuluş Örgütü ile bu amaçları sebebiyle ayrılmaktadır (Bodur Un & Timur, 2016, s. 580). Hamas, bu ilkeleri doğrultusunda Filistin'in bağımsızlığı için İsrail'e karşı yapılan birçok direniş imza atmıştır.

İsrail'e karşı yapılan askeri operasyonlar 1984'de Şeyh Ahmed Yasin'in önderliğinde başlamıştır. Ancak Şeyh Ahmed Yasin, yaşanan güvenlik sorunları sebebiyle İsrail güçleri tarafından tutuklanmış, silahlarına da el konulmuştur. Ardından Abdulaziz Rantisi tarafından 1987'de Filistin Mücahitleri adı altında askeri bir grup daha kurulmuş ancak bu da Rantisi'nin İsrail tarafından tutuklanması ile neticelenmiştir. 1989 yılına gelindiğindeyse Şeyh Salah tarafından kurulan askeri birlik; İzzeddin El-Kassam Tugayları, Abdullah Azzam Tugayları ve Şuheda Tugayları adlı üç gruptan oluşmaktadır. Gazze'nin farklı yerlerine yerleştirmek amacıyla kurulan bu tugaylardan, İzzeddin El-Kassam Tugayları, Refah'a; Abdullah Azzam Tugayları, Gazze kıtasının ortasındaki Vusta'ya; Şuheda Tugayları Gazze kıtasının kuzeyindeki Cebelya'ya yerleştirilmiştir. 1 Ocak 1992 tarihinde bu tugaylar Şehid İzzeddin El-Kassam Tugayları adı altında toplanmıştır (Ebuzayda, 2011, s. 71-101). İzzeddin El-Kassam Tugayları, Hamas'ın silahlı kanadını oluşturmaktadır (Güngör, 2013, s. 33). İsrail ve Filistin Kurtuluş Örgütü arasında imzalan Oslo barış süreci anlaşmalarından sonra Hamas'ın, İsrail'e karşı gerçekleştirdiği silahlı eylemlerinde azalma görülse de İsrail güçlerine karşı eylemler devam etmiştir (Öner, 2003, s. 202). Bu eylemlerde üyelerinden şehit düşenler, esir edilenler olmuştur. Esir edilenlerden biri de örgütün Kassam Tugayları Komutanlarından Abdullah Galib Bergusi'dir.

Kassam Tugayları Komutanı olarak örgüt içinde önemli görevlerde bulunan Bergusi, Filistin direnişinde yürüttüğü birçok operasyon neticesinde 5 Mart 2003 Tarihinde İsrail güçleri

tarafından tutuklanmıştır. İsrail mahkemelerince 67 kez müebbet ve 5200 sene hapis cezası ile İsrail işgal tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir hükme çarptırılmıştır. Bergusi, 10 sene tek kişilik karanlık hücrede tutulmuş, girdiği açlık grevi sonucu normal koğuşa geçmeyi başarmıştır (Bergusi, 2019a, s. 17-20). Bergusi, Batı Şeria’da, elektronik eşyalarda ve patlayıcı maddelerde uzman mühendis olarak şehit Yahya Ayyaş’ın boşluğunu dolduran Kassam’ın en tanınmış komutanlarından (Bergusi, 2019a, s. 22).

Bergusi, Yoldaki Mühendis adlı otobiyografi eserini kaleme alma sebebini “*Eğer direnişe silahla destek olamazsam; kalemim ve mürekkeğim direniş ve mukavemet yolunda silahımdır*”(Bergusi, 2019b, s. 147) sözleriyle açıklarken aynı zamanda kızı Tala’nın mektubundaki “*Sen kimsin?*” sorusuna cevap niteliğinde yazıldığını belirtmektedir (Bergusi, 2019a, s. 24). Yoldaki Mühendis adlı otobiyografi eserinde çocukluğundan, Siyonist düşmanla karşılaşma ve hesaplaşma anlarından bahsetmektedir. Yoldaki Mühendis II Yaşayan Şehit adlı ikinci otobiyografi eserini kaleme alma sebebini ise “*Karanlık hücremde yaşıyor muyum yoksa şehit mi oldum? İşte, yeni kitabımda bu soruya cevap arıyorum*” (Bergusi, 2019b, s. 29) cümlesi ile açıklayan Bergusi, beyin fırtınası mesabesinde olan bu eserinde gardiyanlarla yaşadıklarından, hapisyanede hissettiklerinden ve hapisyane anlarından bahsetmekte; hayatta kalma savaşını, düşmana karşı her şartta direnmeyi ve mücadele etmeyi konu edinmektedir.

Bu çalışmada, Kassam Tugay Komutanı Abdullah Galib Bergusi’nin, kaleme aldığı “Yoldaki Mühendis” ve “Yoldaki Mühendis II Yaşayan Şehit” otobiyografik eserleri üzerinden yaptığı operasyonlarla Filistin direnişindeki rolü, Filistin Yönetimi ve İsrail’e bakış açısı, hapisyane şartlarında gördüğü işkencelerin üzerinde bıraktığı psikolojik tesirler incelenecektir. Makalede, tutukluluk sürecinde muhtelif eserler telif edebilmiş bir Kassam Komutanı Bergusi’nin; Filistin Yönetimi, İsrail hapisyanelerinde yapılan muameleler ile başa çıkma yolları, HAMAS’ın Kassam Tugaylarının iş ve işleyişi ile direniş yöntemleri hakkında görüş ve tecrübelerinin ele alınması makalenin özgün yanını teşkil etmektedir.

## Abdullah Galib Bergusi Hayatı, Kişiliği ve Eserleri

Babası Filistin'in Bayt Rifa Köyü'nden olan Abdullah Cemal Galib Bergusi, Kuveyt'te dünyaya gelmiştir(Bergusi, 2019a, s. 29). 1990 yılında 17 yaşında olduğunu belirttiğinden, 1973 yılında doğduğu tahmin edilmektedir (Bergusi, 2019a, s. 99).

Çocukluk yıllarına denk gelen dönemde Bergusi, Birinci Taş İntifadasında amcası ve amca oğlunun şehit edilmesi üzerine olgunlaşmıştır. İsrail işgal güçleri tarafından Filistinli çocukların kemiklerinin kırıldığını görmesi üzerine de güçlü olmaya karar vermiştir (Bergusi, 2019a, s. 29). Bunun için Münir Semik adlı hocanın judo sanat teknikleri kursuna yazılarak, Kuveyt Cehra Spor Salonu'nda antrenmanlarına başlamış ayrıca boksa ve vücut geliştirmeye de yazılmıştır. Tüm eğitimlerini tamamladıktan sonra 12 yaşlarındayken yaz ve yarıyıl tatillerinde Kuveyt'te çölde silah eğitimi almaya başlamıştır. Daha sonra elektronik aletler satan amcasının yanında işe girmiş, birkaç sene sonra da bir araba tamirhanesinde tamirciliğe başlamıştır. Bergusi, elektronik eşyaları söküp çalışma mekanizmalarını öğrendikten sonra tekrar takmayı hobi olarak görmektedir (Bergusi, 2019a, s. 31-32).

Okul ve işin ardından eve döndükten sonra Kudüs'ün, Filistin'in resimlerini zeytin ağacından yapılan kabartma üzerine işlemek, daha sonra bu kabartmaları amca, dayı ve arkadaşlarının evlerine dağıtmak da Bergusi'nin uğraşları arasındadır (Bergusi, 2019a, s. 47).

Bergusi, çocukluğundan itibaren namazlarına önem verdiği için, babasıyla birlikte namazlarını camide eda ettiğinden bahsetmiştir. Sporda, elektrik-elektronik ve mekanik işlerinde çalışırken de namazı asla terk etmemiş, namaz onun ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Körfez Savaşı'nın ardından ailesi ile birlikte Ürdün'ün başkenti Amman'a taşınmıştır. Ailesine ekonomik destek sağlamak için eğitiminin yanında Amman'da araba tamirhanesinde çalışmaya başlamıştır. Meslek lisesini mekanik bölümünde okuyup mezun olduktan sonra bir arkadaşından aldığı borç ile on sekiz yaşına girmeden araba tamirhanesi açmıştır. Ürdün'ün içerisinde bulunduğu zor ekonomik şartlar sonucu beklediği geliri elde edememiştir (Bergusi, 2019a, s. 33-34).

Araba tamir atölyesi açması ile arabalara olan hakimiyetinin arttığını düşünen Bergusi, araba yarışlarına olan ilgi ve hız tutkusundan bahseder. 15-18 yaşlarında sürücü belgesi olmadığı halde hızlı araba kullandığını belirten Bergusi, sahte sürücü belgesi çıkarmış, 18 yaşını doldurduktan sonra aldığı uluslararası ehliyetine kural ihlallerinden ötürü el konulduğu vakitlerde de sahte sürücü belgesine olan ihtiyacını karşıladığını itiraf etmiştir (Bergusi, 2019a, s. 79).

Kuveyt'teki judo hocasının da Ürdün'e yerleşip spor salonu açtığını öğrenen Bergusi, judo eğitimlerine burada devam etmiştir. Elektronik ve mekanik alanında usta ve becerikli olması aynı zamanda güçlü bir vücut yapısına ve yeterli bilgiye sahip olmasına rağmen fakir ve borçlu olduğunu düşünen Bergusi, daha fazla para kazanarak ailesine yardımcı olmak ve borcunu ödemek için Güney Kore'ye gitmiştir (Bergusi, 2019a, s. 34-36).

Güney Kore'de Pakistanlı Müslümanlardan birinin iş bulması üzerine işe başlayan Bergusi, 45 gün boyunca bu ağaç kesim fabrikasında çalışmıştır. Aynı zamanda Korelilerden duyduğu kelimeleri yazıp, ezberlemeye çalışmaktadır. Fabrikanın yanındaki bir odada kalan Bergusi, geceleri resepsiyondaki bilgisayarın şifresini kırıp, Güney Kore Üniversitelerinden birinin sitesine girerek Korece öğrenmeye başlamıştır (Bergusi, 2019a, s. 28-29).

Bergusi, Korece eğitiminden sonra 1991 yılında internet ağının sınırlı olması ve maddi durumunun yetersizliğinden otuz gündür görüşemediği ailesi ile görüşmek için Güney Kore Telekom Şirketi'nin şifresini kırmıştır. Altı yıl ailesiyle ücretsiz konuşmuş, Telekom şirketinin dijital sisteme geçmesi üzerine onunda şifresini çözmeyi başarmıştır. Cep telefonlarının şifrelerini de çok rahat bir şekilde çözmeyi öğrendiğini aktarmaktadır (Bergusi, 2019a, s. 39).

İki maaşını aldıktan sonra borcunu ödemiş ve ailesine yardım etmeye başlamıştır. Antreman ve namazlarına dikkat etmeye devam ettiğini (Bergusi, 2019a, s. 40) tekrar dile getirmesi bu iki hususa verdiği önemi göstermesi açısından önemlidir.

Birkaç ayını marangozculuk ve ağaç kesme işinde geçirdikten sonra plastik fabrikasında işe başlamış, bir süre sonra aynı fabrikada makinist olarak çalışmaya devam etmiştir. İşinin erken bitmesi üzerine mühendislik kursuna yazılarak elektromekanik alanında okumuştur. Askeri internet sitelerine girerek patlayıcı maddelerin ve bombaların hazırlanışını öğrenmiştir. Patlayıcı maddelerde uzman hale geldikten sonra Güney Kore ormanlarında hazırladığı bombaları patlatıp, yeni yakıcı maddeleri denemiştir. Bu deneyimlerle patlayıcı madde ile elektroniği birleştirmeyi başarmıştır. Böylelikle patlayıcı için gereken özel elektronik malzemeleri yapma ve patlayıcı maddeleri hazırlama konusunda uzman hale gelmiştir (Bergusi, 2019a, s. 40-41).

Güney Kore'deyken özel bir spor salonunda Taekwando eğitimi almış, özel askeri birlik sporları olarak bilinen sokak dövüşlerini de öğrenmiştir. Ardından silah ve keskin nişancılık kursunda eğitim görmeye başlamıştır. Bergusi, tüm bu eğitim alanlarında uzmanlık derecesine geldiğini ifade etmektedir(Bergusi, 2019a, s. 41).

Plastik fabrikasından ayrılarak Arap elçiliklerinden birinde Korece-Arapça tercümanlığa başlamıştır. Aynı zamanda Ürdün'de ikinci el araba ihraç etme işini yürütmektedir. Zamanla zenginleşmiştir. Bu dönemlerini: “*o dönemde kalpsiz ama iki akıllı bir bedene sahiptim*” sözleriyle tarif etmektedir (Bergusi, 2019a, s. 42).

Edebiyat ve Güzel Sanatlar Bölümü'nde okuyan Koreli Mi Seen Aoki ile evlenmiştir. Amerikan askerlerinin Koreli bir genç kıza tecavüz etmesi üzerine Seul Üniversitesi öğrencileri ile Kore polisi arasında çıkan şiddetli çatışmalara katılması üzerine tutuklanmıştır. Yemen Büyükelçisi'nin müdahalesi ile gözaltından çıkarılarak, Kore Hükümeti tarafından Ürdün'e sürülmüştür. Güney Kore'de katıldığı gösteriler sebebiyle Kore bankalarında bulunan paralarının tamamına el konulmuştur (Bergusi, 2019a, s. 43).

İki sene sonunda Amman Güney Kore Büyükelçiliği yoluyla Kore'deki mallarını almayı başarmıştır. Güney Kore ve Amman'da altı yıldır sürdürdükleri tedavinin netice vermemesi üzerine çocuk sahibi olamayan Bergusi, aile baskılarına dayanamayıp ikinci evliliğini yapma

kararı almıştır. Bu kararı verdiğinde yaşının 25'i geçkin olduğunu öğrendiğimiz Bergusi, eşi Mi Seen Aoki'nin ikinci evliliği kabul etmemesi üzerine boşanmıştır (Bergusi, 2019a, s. 44-45).

Eşinden ayrılmanın hüznü ile Bergusi, Oslo Özerk Yönetimi'nin de göreve gelmesiyle Filistin direniş ruhundan uzaklaşmış ve kendisini haftanın yedi günü işine vermiştir. Ardından İspanya'ya gitmeye karar vermesi üzerine annesi, İspanya'ya gitmesine karşı çıkıp, evlenmesini istemiştir. Neticesinde Bergusi, İspanya'ya gitmekten vazgeçmiş, birkaç ay sonra da Filistinli gelin adayı ile evlenmiştir (Bergusi, 2019a, s. 46-63).

Filistin'e yerleştikleri sırada 27 Eylül 1999 tarihinde kızı Tala ((Bergusi, 2019a, s. 68), 24 Mayıs 2000 Tarihinde oğlu Usame (Bergusi, 2019a, s. 104) ve 31 Ocak 2003 tarihinde ise kızı Safa dünyaya gelmiştir (Bergusi, 2019a, s. 158). Bergusi'nin iki kız, bir erkek olmak üzere üç çocuğu bulunmaktadır.

Bergusi, yeni bir daire ararken emlakçılık yapan bir casusun takip ağına yakalanması üzerine 5 Mart 2003 Tarihinde kızı Tala'yı göz muayenesine götürmek için evden çıktığında emlakçıyla sözleştiği yere giderken Bira Belediye'sinin otoparkında İsrail güçleri tarafından tutuklanmıştır (Bergusi, 2019a, s. 167). HAMAS'ın Kassam Tugayları tarafından esir alınan Gilat Şalit'in karşılığında teklif edilen takasta serbest bırakılması istenen esirlerin arasında Bergusi'de vardır. İsrail'in anlaşmayı bozmakla tehdit etmesi üzerine Bergusi'nin de isteğiyle listeden çıkarılmış ve Gilat Şalit'in verilmesi karşılığında 1027 esir özgürlüğüne kavuşmuştur (Bergusi, 2019b, s. 139-143). Günümüzde hala İsrail'in, Rimon hapishanesinde tutuklu bulunduğu bilinmektedir.

Bergusi, eser telif etmeyi tek kişilik hücrelerinde yaşadığı zorlu şartlardan psikolojik olarak etkilenmemek için tercih etmiştir. Hücrelerinde geçirdiği sürece kalem ve kağıt verilmediğinden harfleri, kelimeleri, cümleleri ve şiirleri zihnine kazımıştır. İzlediği metot, sürekli ezberleyene ve zihnine kazıyana kadar her cümleyi onlarca kere tekrar etmektir. Bu süreçte iki yıl boyunca düşünsel, fikirselsel, ideolojik eserlerin yanı sıra hikaye ve roman türünde eserlerde telif etmiştir.

Bunlardan ilki otobiyografisidir. Macide Kalemsiz ve Mürekkepsiz Yazılan Hatıralar (hikaye), Aşık ve Maşuk (roman), Sahte Heykelin Şeytanları ve Kudüs (roman), Direnişin Pusulası (fikir), Siyonist Şin Beit Teşkilatı ve Giyotin (hikaye), Mizan (hikaye) gibi eserlerini “Bir Numaralı Hücre” adı verilen hücrelerinde zihninde oluşturmuş ve kalem bulduktan sonra hepsini yazıya dökmüştür (Bergusi, 2019b, s. 81). Neşrettiği eserlerinin toplamı 17’ dir (Bergusi, 2019b, s. 98).

### Bergusi’nin Filistin Direnişindeki Rolü

Bergusi, Filistinli eşiyle evlenmeden önce Kudüslü zengin tüccar arkadaşını ziyaret etmek için Filistin’e ilk giriş yaptığında Amman’dan hareket edip köprüyü geçmesine rağmen Siyonizm bayraklarından Filistin’i göremediğinden bahsetmektedir. İsrail İşgal Kuvvetlerince sınırda durdurulmuş, Filistin’e ilk kez ziyarette bulunduğu için ne iş yaptığı, ne için girmek istediği ve ne kadar kalacağına dair sorular sorulmuştur. Karşısında kırık dökük Arapça ile konuşan İsrail askerleri ile Arapça konuşmayı reddedip İngilizce konuşmayı tercih etmiştir. Bergusi’ye göre onlar, topraklarını, Kudüs’ü işgal etmekle kalmamış aynı zamanda dilini de işgal etmeye çalışmaktadırlar. Bergusi: *“Sizinle kötü, aşağılık ve iğrenç Balfour Deklarasyonu’nun diliyle konuşacağım. Size verdiği uğursuz sözle, mübarek topraklarımızda hakimiyet kurmanıza izin veren Balfour Deklarasyonu... Fakat dilimi işgal etmenize asla izin vermeyeceğim.”* sözleriyle neden İngilizce konuştuğunu açıklamaktadır. İsrail askerlerinin İngilizce bilmediğini bilen Bergusi, mütercim Arapça konuşmaya çalışmasına rağmen İngilizce konuşmaya devam etmiştir. Hatta İngilizcede zorlanıyorsa Korece bilen bir mütercim getirmesini talep etmiştir (Bergusi, 2019a, s. 50-51). Bu tepki, Bergusi’nin Filistin direnişinde İsrail’e karşı gösterdiği ilk başkaldırıdır.

Filistin’e gittiği ilk günün sabahı sabah namazını Mescid-i Aksa’da kılmak üzere Kudüs’e giden Bergusi’ye göre bu yolculuk; onun dirilmesini, Filistin’e olan sevgisini ve savaşıma olan isteğini canlandırmasını sağlamıştır. Filistinli gençlerin Mescid-i Aksa’ya girip namaz kılmalarına izin verilmediğini, kendisine yabancı pasaportundan dolayı izin verildiğini anlatan Bergusi, Yahudi yerleşimcisi tarafından bıçaklanarak şehit edilen bir şehidin cenaze namazının

kılındığını görünce cenaze namazına katılmış, cenazede atılan: “*İntikam, intikam ey Kassam! İntikam, intikam ey Kassam!*” sloganının hayatının dönüm noktası olduğunu ifade etmiştir. Geceyi geçirmek üzere gittikleri arkadaşının el-Halil şehrindeki evinde, İsrail askerlerinin işledikleri savaş suçları ve arkadaşlarının anlattığı direnişçi mühendis Yahya Ayyaş hakkında öğrendiği bilgiler Bergusi’yi direniş yoluna sevk etmiştir. Neticesinde Filistin’i özgürleştireceğine, Siyonizm’i Filistin’den kovacağına ve Oslo Anlaşmasını imzalayanların ardından gidenleri Filistin toprağından def edeceğine dair yemin etmiştir(Bergusi, 2019a, s. 53-60).

Evliliğın ardından eşinin hamileliğinden sonra Amman’daki ticari işlerini küçülterek, tek başına arkadaşının çelik eriten fabrikasında çalışmak üzere Kudüs’e dönmüştür. Bergusi, bu yolculuğu cihad yolculuğu hikayesinin başlangıcı olarak görmekte ve yolculuktaki amacını, Allah rızası için Filistin’i Siyonist işgalcilerden ve Oslo Yönetimi’nin bozguncularından kurtarmak olarak tarif etmektedir. Bu sebeple Bergusi, Filistin’e ikinci girişinde mücadele ve direnişinde gerekli olan sinyal alıcı, elektronik cihaz, patlayıcı için gerekli kimyevi maddeler gibi araç ve gereçleri normal elektronik cihazların içerisine saklayarak yanında götürmüştür (Bergusi, 2019a, s. 64-65).

Bergusi, düşmanını tanımak ve kendisine karşı kullanabileceği gücünü öğrenmek için İsrail’in internet sitelerinden Siyonizm için çalışan Cellcom, Motorola ve Orange Siyonist telefon iletişim ağları ile yolsuzluk ve bozgunculuk yatağı olarak gördüğü Filistin Yönetimi’nin Telekom şirketi olan Cevval’e sızmıştır. Telekom ağına sızması ile arama yapılmasa dahi telefonun bulunduğu ortamdaki konuşmaları dinleme olanağı bulan Bergusi, patlayıcı düzenekler için gereken kimyevi maddeler ile elektronik araçları hazırlamaya başlamıştır. Aynı zamanda yolların yapısını ve şehirlerarası seyahatin nasıl yapıldığını öğrenmek için hafta sonları Ummu el-Raşraş’tan Golan Tepeleri’ne, Taberya gölüne kadar her yeri gezmiştir. Bergusi, şehirlerarası rahatça gezebilmesini Amerikan aksanı ve İngilizceye olan hakimiyetine bağlamaktadır. Doğumuna bir ay kala eşini de Filistin’in Bayt Rima Köyü’deki babasının evine getiren Bergusi, geceleri Kudüs’teki evinde düşmanını gözetlemeye devam etmiştir (Bergusi, 2019a, s. 66-67).

1999 yılında ilk çocuğunun doğmasıyla bir müddet direniş faaliyetlerinden uzak kalan Bergusi, köyün ticari projelere ihtiyacını gidermek için elektrik-elektronik aletler satan bir dükkan ile sonrasında bir süper market açarak, Kudüs'teki işinin yanı sıra köyde de ticaretle uğraşmaya başlamıştır. Kore'den Amman yoluyla gelen kullanılmış araçları Filistin'de satmak ile de uğraşmaktadır. Gayrimenkul işine girmesiyle de direnişten uzaklaşan Bergusi'nin bu sürüncemesi bir yıl sürmüştür. Tek gayesi para kazanmak olan bir mühendise dönüştüğünü fark etmeye başlamıştır. 27 Eylül 2000 tarihinde Şaron'un, Mescid-i Aksa'ya adım atması ve ardından başlayan İkinci İntifada olayları patlak vermiştir (Bergusi, 2019a, s. 67-69).

İntifada olayından birkaç gün sonra kızının hastalanması üzerine Ramallah'taki hastaneye giderken otobüste karşılaştığı yaşlı adam Bergusi için yol gösterici olmuştur. Yaşlı adam, Bergusi'yi evine davet ederek ona, şehit Yahya Ayyaş'ın emaneti çantayı vermiş ve direnişi onun devam ettirmesini istemiştir. Bergusi içerisinde patlayıcı ve Kuran-ı Kerim bulunan emaneti çantayı almış, kararsızlığının ardından direnişi devam ettirme vazifesini kabul etmiştir (Bergusi, 2019a, s. 70-76).

Bergusi, direnişçilerin sıklıkla kullandıkları 'intikam, öç, yok etme, öldürme' kelimelerinin yerine daha derin manaya sahip 'ceza' kelimesini direniş ve mukavemet yolunda daha doğru bulmaktadır. Ona göre: "*İntikam kördür, sahibini kör eder. Öç almak ise dikkatsizce yapılan hızlı reaksiyondan başka bir şey değildir.*" Bu yüzden Bergusi, öç yada intikam almak istememektedir (Bergusi, 2019a, s. 82).

Cihad, direniş ve Mühendis Yahya Ayyaş'ın yolunda yürümeye başlamak için mal, bilgi ve fiziksel gücün yeterli olmadığını düşünen Bergusi, Ramallah'ın Balua semtinde olduğunu öğrendiği arkadaşının yanına gitmiştir. Üniversiteden arkadaşlarıyla düşmana taş atan yakını ile birlikte yüzlerce genç, kız ve çocuğun hep birlikte düşmana taş attığını görmüştür. Bu esnada arabasını, Siyonist askerlere karşı taş atan gençleri ve çocukları gören bir tepenin üzerinde durduran Bergusi, Siyonist askerlerin sayısının 12, taş atanların ise yüzlerce Filistinli olmasına rağmen tepelerin etrafını askeri ciplerle saran askerlere taşların mesafeden dolayı ulaşmadığını buna karşılık keskin nişancıların mermilerinin masum ve saf insanlara ulaştığını, Filistinliler

acı çekip şehit olurken, İsraili askerlerin gülüp neşelendiklerini dürbünüyle dehşetler içerisinde gözlemlemiştir (Bergusi, 2019a, s. 83-84).

Yahya Ayyaş'ın, Siyonist Şin Beit tarafından telefonuna konulan patlayıcıyla uzaktan patlatılarak şehit edildiğini bilen Bergusi, Dubai'den konuşanın sesini duyduğunda patlayan ve küçük hacimli bir telefon getirtmiştir. Denemelerden sonra başarıya ulaşmış, dinamit, mayın, el bombası ve suikastlarda kullanılan patlayıcı maddeler üretmeye başlamıştır (Bergusi, 2019a, s. 85-86).

Ürettiği telefonların yaptığı testler sonucu işe yaradığını tespit ettikten sonra HAMAS üyesi akrabasından Bir Zeit ve diğer üniversitelerden İslami Hareket Teşkilatı'na bağlı ve İzzeddin Kassam adına silahlı örgüt oluşturup Siyonizm'le silahlı mücadeleye girebilecek kişileri seçmesini istemiştir (Bergusi, 2019a, s. 87-89).

Bergusi, sahte kimlik kartları için gerekli cihazları ayarlayıp, Ramallah ve başka şehirlerde de kiraladığı dairelere elektronik eşya ve koltuk gibi eşyaları yerleştirip, daireleri mobil komuta merkezi haline çevirmiştir. Odalardan birini patlayıcı maddeler ile ilgili araç gereçlere ayırırken diğer odaları teknik işler için ofis olarak kullanmıştır. Kira kontratlarını, internet kanalıyla Filistin İçişleri Bakanlığı'na bağlı Pasaport Dairesi sitesine girip kayıtlı isimlerden ya da hayali isimlerden hazırladığı sahte kimlikler üzerinden yapmıştır. Oluşturduğu sahte kimliklerde isimleri, Hıristiyan doktor, Samiri ailesine mensup eczacı, özellikle avukat ve sınıf öğretmeni gibi şüphelerden uzak meslek sahiplerinden seçmiştir. Ev sahipleriyle kendisi görüştüğünden kimliklerin üzerinde kendi fotoğrafı bulunmaktadır. Şehirlerarası geçişlerde Kudüs kimliği veya Siyonist saflarına karışan ailelerin çocuklarına ait kimlikleri kullanmıştır. İşgal edilmiş Filistin şehirleri ile Kudüs arasında rahatça hareket edebilmek için de İsrail sarı plakalı araçlardan birkaç tane satın almıştır (Bergusi, 2019a, s. 89-90).

Bergusi, akrabasının yardımıyla oluşturduğu silahlı örgütle işgal güçlerine karşı düzenlediği operasyonlardan sonra akrabasından Kudüs ve Batı Şeria'nın farklı şehirlerindeki Kassam komutanları ve sorumlularıyla görüşmeyi istemesi üzerine, Eymen Haleve ile

tanışmıştır. Eymen Haleve'nin, Bergusi'nin uyguladığı teknoloji karşısında şaşırarak “*Allah'ını seversen Abdullah, söyle bana, sen bu ana mı aitsin, yoksa gelecekteki başka bir aleme mi? Nablus'a zaman makinesiyle mi geldin?*” sorusunu sorması (Bergusi, 2019a, s. 95-96). Filistin Bölgesi'ndeki direniş gruplarının çağının teknolojisinden haberdar olmadıklarını, savunma ve saldırı teknikleri ile ilgili herhangi bir modern eğitim almadıklarını göstermektedir.

Bergusi, 2000 yılının sonlarında Kassam operasyon bilgilerini, Fetih güçleri istihbarat elemanları ve İsrail casuslarının haberi olmadan istedikleri yere gönderebilmek için; frekansları belli bir ileti gönderdiğinde iletinin içeriği görülen faks cihazını, iletileri görülmeyen meçhul bir cihaza çeviren buluşundan bahsetmektedir. Bu buluşunda Faks cihazını, ileti göndermek için telefon hattına ihtiyaç duymadan ev elektriğiyle çalışır hale getirmiştir. Cihazı, iletiyi on iki haber bürosuna gönderecek şekilde tasarlamıştır. Bu gönderim anında gönderilen yeri tespit edilemez hale getirmiştir. Cihaz, programlandığı halde halka açık bir yerden veya kalabalık bir caddede yürüyen bir insanın çantasından da iletiler gönderilebilir hale getirilebilmektedir (Bergusi, 2019a, s. 97-99).

17 yaşlarındayken kiralamak istediği dükkanın fiyatını öğrenmek için küçük bir dinleme cihazı yapan Bergusi, direniş ihtiyaçlarını karşılamak için günde en fazla beş altı saat uyuyup, hazır sandviçlerle beslendiğinden ve hiç rahatsız olmadığından bahsetmektedir (Bergusi, 2019a, s. 99).

Siyonist askeri noktalara patlayıcı yerleştirmek ve Siyonist birliklere düzenlenen tüm saldırılarda Kassam Savaşçılarının önünde katıldığını söyleyen Bergusi, Mühendis Eymen Haleve'nin askeri sanayide kullanılan bir maddeyi yakarken dikkatsizliğinden yüzünü ve boynunu yakması üzerine Nablus'taki bir grup Kassam Savaşçılarının da sorumluluklarını üzerine almıştır. Böylece haftanın yarısını Ramallah'ta oluşturduğu savaşçı örgütle geçirirken diğer yarısını Nablus'ta Eymen Haleve'nin adamlarını takip etmekle geçirmektedir (Bergusi, 2019a, s. 100).

İsrail askerleri tarafından 31 Temmuz 2001'de Nablus şehrinde haber ajansının bombalanması üzerine HAMAS yöneticilerinden Cemal Selim ve Cemal Mansur şehit olmuştur. Silahlı çatışma, patlayıcı madde kullanma, pusu kurma ve mayın döşeme gibi yöntemleri tercih edip şehadet operasyonlarını reddeden Bergusi, bu olay üzerine şehadet operasyonları düzenleme kararı almıştır (Bergusi, 2019a, s. 101).

Güney Kore'de mühendislik okuluna yazılmadan önce Kore edebiyatına dair okuduğu derslerden birinde yüz şekillerini okuma ve tahlil etme üzerine eğitim aldığından bahseden Bergusi, şehadet operasyonlarında görev alacak kişilerin yüzlerinde şehitlerin nurundan olduğundan, Allah rızasını gözettiler, Allah'a dayanıp güvenerek canlı şehit olduklarına inandıklarından bahsetmektedir. Bir şehadetçi ile arasında olup biteni anlatan Bergusi, onun bu özelliklere sahip olmaması üzerine şehadetçi olma isteğini reddetmiştir. Şehitlerin, operasyonlardan önce çok sevinçli olduklarından, Rablerine kavuşmak için acele ettiklerinden, bazılarının patlayıcı kemeri vücutlarına kendilerinin bağladığından, patlayıcının dozunu arttırmasını istediklerinden, çoğunun operasyon öncesi ne kadar Siyonist'i öldürüp ne kadarını sakat bırakacaklarını söylediklerinden ve istisnasız bu sayıların doğru çıktığından bahsederek (Bergusi, 2019a, s. 149-153) şehadetçilerin genel özellikleri hakkında bilgi vermiştir. Bergusi'ye göre: 'Allah' ın rızası ve İlayı Kelimetullah için sefere çıkan, cihada katılıp neticesinde ölen kişiye şehit denir. Şehidin niyeti Allah rızası olmalıdır (Bergusi, 2019b, s. 156).

Şehadet operasyonlarına sağlam iman, güvenilirlik ve gizlilik gibi kriterleri taşımayanların seçilmediğini belirten Bergusi'ye göre şehadet operasyonlarını düzenleyenlerde, duygularına hükmetmeyi başarabilen ve demir gibi sınırlara sahip kişiler olmalıdır. Operasyonda görevlendirilen kişileri deneyip, emin olduktan sonra hazırladığı bombayı gitarın içerisine yerleştirmiştir. Operasyonda bombayı gitarın içerisine yerleştirmek istemesinin sebebini; restorana herhangi bir müzik aletiyle girmenin bir rutin hal almış olmasıyla birlikte restoranın karşısında müzik ve müzik aletleri satan bir dükkanın olması ve kursa kayıtlı öğrencilerin caddeyi müzik aletleriyle dolaşıp dükkanlara bu aletlerle girdiklerinden güvenlik görevlisinin müzik aletlerine dikkat etmemesi sebebiyle karar verdiğini açıklamıştır. Cemal Mansur ve Cemal Selim'in şehit olduğu haber ajansının öğle vakti

bombalanması üzerine Bergusi, şehadet operasyonunun vaktini buna göre tayin ederek operasyonu öğle vakti gerçekleştirdiklerini aktarmaktadır. Şehadet operasyonunun, Sbarro adlı pizza restoranında 11 Ağustos 2001 Tarihinde İzzeddin Mısri tarafından gerçekleştirildiğini, 15 Siyonist'in ölümü ve 126'sının yaralanması ile sonuçlandığını kaydetmiştir (Bergusi, 2019a, s. 102-110).

Operasyon günü Bergusi'nin, İslami Öğrenci Hareketleri'nde aktif ismini vermediği, Filistin Yönetimi' nin arananlar listesinde kayıtlı Kassam üyesi yakını Filistin Yönetimi'nin Filistin Güvenlik Korumaları tarafından tutuklanarak sorguya alınmıştır. Aranan kişi sadece yakını olmasına rağmen yanında olması sebebiyle Bergusi'de tutuklanmıştır. Yakının, sorguda hiçbir şey söylememesine rağmen üzerinden; Ramallah'ta başka birisinin ismi üzerine kayıtlı olan dairenin kira sözleşmesi, patlayıcı madde, mal, cephane ve silahla dolu depo olarak kullanılan bir dairenin kira sözleşmesi, şehadet operasyonuna imza atan İzzeddin Mısri' nin vasiyetinin yazılı olduğu kağıdın çıkması üzerine Sbarro Restoranı Operasyonu'yla ilişkisi ayyuka çıkmıştır. Filistin Güvenlik Güçleri tarafından Bergusi de bu olayla ilişkilendirilmiş ve sözleşmelerin bulunduğu tüm ev ve depolara baskınlar düzenlenmiş, Bergusi'nin de tüm mal varlığına el konulmuştur. Bergusi ve yakının açlık grevine girmesi, Bir Zeit ve Filistin'in diğer üniversitelerinde okuyan öğrencilerin, salıverilmeleri için gösteriler yapmalarına sebep olmuştur. Ardından Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Başkanı Ebu Ali Mustafa'nın, Ramallah'taki evinin işgal güçleri tarafından bombalanması üzerine gösteriler şiddetlenerek tüm Filistinlilerin serbest bırakılması isteğine dönüşmüştür. Filistin Güvenlik Koruma Hapishanesi'ne doğru yapılan bu yürüyüş sonrası Bergusi ve yakını serbest bırakılmıştır (Bergusi, 2019a, s. 112-114).

Filistin Yönetimi tarafından mallarına el konulan Bergusi, hapishaneden çıktıktan sonra kızı ve eşinin altınlarını bozdurmuş, eşinin hesabında biriken paraları alarak bir daire kiralayıp, yeni bilgisayarlar aldıktan ve birçok sahte kimlik çıkardıktan sonra direnişine kaldığı yerden devam etmiştir. 22 Ekim 2001'de Mühendis Eymen Haleve, 24 Kasım 2001'de Mahmud Ebu Hennud İsrail tarafından şehit edilmiştir. Bu iki HAMAS mensubunun şehit edilmesi örgütte büyük bir boşluğa sebep olmuştur. Bergusi, Yahya Ayyaş'ın operasyon Filistin Yönetimi

Güvenlik Güçleri'nin hapishanesinden çıkması üzerine direnişe bu kişi ile birlikte devam etmiştir (Bergusi, 2019a, s. 116-118).

Bergusi'nin ayrıntıları ile anlattı ikinci operasyonu “Üçlü Operasyon” olarak adlandırdığı operasyondur. Bu operasyonu: “*Kudüs'te Kassam'ın yapacağı en büyük ve en karmaşık operasyon*” olarak nitelendirmektedir. Operasyonun gerçekleştirilme sebebini Ebu Hennud ve Mühendis Eymen Haleve gibi komutanların şehit edilmesi karşılığında yapıldığını açıklayan Bergusi, bunun için üç operasyon düzenlemeye karar verdiğini aktarmaktadır. Nebil Halebiyye ve Usame Bahr'ın şehadetçi olma ısrarları üzerine kabul eden Bergusi, hedef olarak eğlence kulübü yerine caddeyi uygun görmüştür. Çünkü gece kulüplerinin önünde toplananlar genellikle Siyonist askerlerdir 1 Aralık 2001 tarihinde mücahitlerden Nebil Halebiyye gece kulübü önündeki askerlerin arasına girip bomba yüklü bilgisayarı patlatırken, Usame Bahr da diğer askeri grubun ortasında bomba sarılı kemerini patlatmıştır. Canlı yayında olayı izleyen Bergusi ise askerlerin gece kulübünden çıkanları yönlendirdiği tarafta bulunan bomba yüklü araçtaki telefonu arayarak uzaktan aracı patlatmıştır. Bergusi, olay sonrası Siyonist düşmanın büyük ölçüde dengesini kaybettiğini ve teftiş noktalarında güvenliği bir kat daha arttığını aktarmaktadır (Bergusi, 2019a, s. 120-123).

Bayt Rifa' daki köyünün işgal güçleri tarafından bombalanmasının ardından Siyonist işgal güçleri ile girdiği sıcak çatışmalarda yaralanan Bergusi, sağlığına kavuştuktan sonra bir eğitim programı geliştirmiştir. Bu eğitim programındaki amacını; ‘herhangi bir komutanın şehit olması veya Filistin Güvenlik Güçleri ya da Siyonist Şin Beit'in eline esir düşmesi halinde oluşacak boşluğu doldurmak’ olarak açıklamaktadır. Eğitim programı, teorik, akademik ve pratik olmak üzere üç aşamadan oluşmaktadır. Bergusi teorik aşamada; kafasındaki ve bilgisayarlardaki tüm teknik bilgileri basit bir dil ile kağıtlara döküp, teknik çizimler ve resimler de ilave ederek fotokopi halinde dersten birkaç gün önce öğrencilere ulaştırdığından bahsetmektedir. Akademik aşamada teorik bilgiyi iyice açıklamakta, elektronik devrenin nasıl hazırlandığını, farklı şekillerde ve farklı boyutlardaki patlayıcı maddelerin nasıl yapıldığını öğretmektedir. Pratik aşamada ise, farklı silahların ve kullanılmış cephanelerin özellikleri üzerine eğitim verdikten sonra tabancaların, el bombalarının ve otomatik tüfeklerin nasıl

parçalara ayrıldığı ve tekrar nasıl bir araya getirildiğini öğretmektedir. Ardından öğrenciler uzak bir köyde pratik eğitime tabi tutulmaktadır (Bergusi, 2019a, s. 127-130).

Bergusi, gizliliğe azami derecede özen gösterildiğinden bir yıl boyunca süren eğitim programında yüzünü sürekli örttüğünden kimsenin yüzünü görmediğini, halk dili yerine fasih Arapça kullandığını, aynı zamanda öğrencilerin de yüzlerinin kapalı bulunduğunu, her öğrenciye birer örgüt ismi verildiğini ve bu isimlerle hitap edildiğini, kendisine ise “Şeyh” dediklerini kaydetmektedir (Bergusi, 2019a, s. 130).

İsrail tarafından 4 Mart 2002 Tarihinde HAMAS yöneticisi Huseyn Ebu Kevik’in eşinin kullandığı araca saldırı düzenlenmesi sonucu eşi, çocukları ve çevrede bulunan bazı öğrenciler şehit olmuştur. Bu olay sonrası harekete geçen Bergusi, Ariel Şaron’un evine birkaç yüz metre uzaklıkta kafe ve restoran olarak kullanılan, Siyonist Hükümet’in görevlilerince dolup taşan Momento adlı mekanda şehadet operasyonu gerçekleştirilmesini planlamıştır. 9 Mart 2002 tarihinde Fuad Hurani tarafından bombalı kemer patlatılarak plan gerçekleştirilmiştir. Şehadet operasyonu neticesinde onlarca Siyonist ölüp bir o kadarı da yaralanmıştır. Ölü ve yaralıları arasında Dışişleri Bakanlığı’nda çalışan onlarca görevli de bulunmaktadır (Bergusi, 2019a, s. 131-132).

27 Mart 2002’de de Abdulbasit U’de tarafından Barak Hoteli Operasyonun gerçekleştirildiğini aktaran Bergusi, Siyonistlerin, Savunma Kalkanı Operasyonu’nun yanı sıra Batı Şeria’daki şehirleri istila edip, mazlum halkın en temel haklarını çiğneyerek onlarca katliam gerçekleştirdiğinden ve Komutan Abdulaziz Rantisi tarafından bu insanlık suçunun hesabının sorulacağına dair yaptığı açıklamadan bahsetmektedir. Neticesinde 7 Mayıs 2002 Tarihinde Rişon semtindeki Şefre Kumar ve Gece Kulübü’nde Muhammed Cemil Muammer tarafından gerçekleştirilen şehadet operasyonu ile cevap verilmiştir (Bergusi, 2019a, s. 133-134).

Amerika’dan George Tenet’in gönderdiği istihbarat müdürü tarafından Eriha’da özel olarak yetiştirilen üstelik ailesinden biri olan yaşı on yediyi geçmeyen bir ajanın ailesinin

kaldığı evin içine gözetleme araçları yerleştirmesi için görevlendirdiğini belirten Bergusi, Kassam'ın Özel Gözlem Birimi'nden, ABD Merkezi İstihbarat Teşkilatı Başkanı George Hohn Tenet'in, kendisi ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Sekreteri Ahmet Saadet'in tutuklanmasını istediğini öğrendiğini aktarmaktadır (Bergusi, 2019a, s. 136-137).

İsrail tarafından 23 Temmuz 2002'de F16 türü uçakların Gazze'nin Derac mahallesinde Kassam'dan Mühendis Şeyh Salah Şahade'nin evinin bombalaması üzerine, Şeyh Salah Şahade, eşi, çocukları ve konutta ikamet eden birçok masum insanla birlikte şehit olmuştur. Bergusi 31 Temmuz 2002'de Kudüs İbrani Üniversitesi'nin duvarına yerleştirilen bombanın patlatılması ile Salah Şahade suikastine cevap verdiklerini kaydetmektedir. Kassam'ın Kudüs'te oluşturduğu en büyük birimi Vail Kasım hücresi tarafından gerçekleştirilen bu operasyon dışında örgütün 23 Mayıs 2002'de Bi Galilot Yakıt İstasyonu'nda bir yakıt tankerine yapıştırarak, diğeri Temmuz 2002'de tren istasyonunda iki ayrı vagona yerleştirilerek uygulanmak üzere örgüt elemanlarının dört operasyon gerçekleştirdiği belirtilmektedir. Bu hücrenin operasyon sonrası Siyonistler tarafından deşifre edilmesi üzerine Bergusi, yeni bir Kassam hücresini aktif ettiğinden bahsetmektedir. Batı Şeria'nın güneyinde Siyonist işgal kuvvetlerine karşı koyabilecek silahlı bir birim teşkil etmesi için oluşturulan bu yeni birim için iki operasyon planlanmasına rağmen sadece birinde başarılı olunmuş ve birim en çabuk kurulup en hızlı tutuklanan birim olmuştur. 19 Eylül 2002'de İyad Ridad'ın, Tel Aviv'in Nebbi Caddesi'nde hareket halindeki otobüste kendisini patlatması ile onlarca Siyonist ölmüş, bir o kadarı da yaralanmıştır (Bergusi, 2019a, s. 138-142).

İsrail'in Filistin şehirlerinden Ramallah ve Bira şehirlerine yaptığı saldırılarda Filistin Koruma Güvenlik Binası, Siyonist işgal kuvvetleri tarafından tanklarla kuşatılmıştır. Bu kuşatma Bergusi'ye göre, Filistin tarihinin en tehlikeli casusu ve ajanı tarafından, Siyonist işgal kuvvetleri ile İsrail Şin Beit gizli servisinin beraber koordine ettiği gizli bir oyundur. Kuşatılan binanın içinde Kassam'dan ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nden onlarca savaşıcı bulunmaktadır. Kuşatma günü Filistinli casusların ve ajanların, direnişçilere karşı düşmanla yardımlaşması sonucu onlarca direnişçi tutuklanmıştır. Bu manzara karşısında aciz kaldığını belirten Bergusi, Cemal Abdunnasır Camisi'nin civarında Siyonistlerle yirmi günlük silahlı

çatışmaya girdiğinden bahsetmektedir. Tankların atıldığı bombanın Bergusi'nin bulunduğu bölgeye isabet etmesi üzerine ağır yaralanmıştır (Bergusi, 2019a, s. 143-145).

Yaralandığını öğrendiğinde kalp krizi geçiren annesinin içini rahatlatmak isteyen Bergusi, binlerce dolara ve Kassam direnişçilerinin sistemi oluşturmak için durmaksızın birkaç gün çalışmasına mal olan bir sistemden bahsetmektedir. Bu sistem telefon takibini güçleştirip başka yere yönlendirecek bir sistemdir. Sistem, düşmanın elektronik ve istihbarat takip aletlerini yanıltıp hedef saptırmaktadır. Bu sistemle Bergusi, Mescid-i Aksa'ya bakan dairenin balkonunda otururken annesi ile saatlerce konuştuğundan, telefon sinyallerini yönlendirdiği bir araç ve Filistin topraklarını, Filistinlilerden satın alıp Yahudilere satan İsrail casuslarından birine ait boş binanın, kendisinin içerisinde olduğu düşünüldüğünden Siyonistlerce patlatıldığını aktarmaktadır (Bergusi, 2019a, s. 146-148).

Bergusi, örgütteki görev ve yetkilerinin zamanla direniş eylemleri ve operasyonların takibi, hücrelerin araçlarının yenilenmesi, internette korsanlık yaparak direnişe yarayacak bilgilerin elde edilmesi gibi birçok sorumluluk ve görevi olduğunu belirtmektedir (Bergusi, 2019a, s. 161).

Siyonistlere karşı 118 operasyonu planlamak ve uygulamaktan yargılanmaktadır. Esir olup tutuklandıktan sonra meydana gelen birçok şehadet davasıyla bağlantısı olduğu gerekçesiyle dört kez soruşturmaya alınmıştır. Hapishanede gördüğü işkencelere rağmen direnmekten ve düşmana karşı mücadele etmekten vazgeçmemiştir (Bergusi, 2019a, s. 93-94). Bergusi, direnişteki operasyonları boyunca 67 Siyonist askeri öldürmeyi ve 520 askeri de yaralamayı başardığını belirtmektedir (Bergusi, 2019b, s. 111).

#### Filistin Yönetimi ve İsrail'e bakış açısı

Bergusi, İkinci İntifada'nın başlarında Filistin Güvenlik Güçleri'nce tutuklandıktan sonra bu birimlerin içerisinde dönenleri öğrenmek için Batı Şeria'da, Kassam Takip ve Gözlem Birimi kurmuştur. Bu sayede Filistin Yönetimi'nin konuşma ve toplantılarını dinleyerek bilgiler

edinmiştir. Bergusi'ye göre direnişçilerden, Siyonist düşmana karşı savaşanlar tutuklanıp, HAMAS ile irtibatlı oldukları için şiddetli işkencelere maruz bırakılmaktadır. Adları Filistin Koruyucu Güvenlik Birimleri olsa da amaçları direnen Filistinli halkı, Siyonist düşmana boyun eğdirmektir. Buna örnek olarak da Filistin Genel İstiharat Merkezi'nde tutuklanarak haftalarca yapılan işkence sonucu şehit edilen Mecdî Bergusi'yi göstermektedir. Ayrıca kendisinde bu işkencelere maruz kaldığından bahsetmektedir (Bergusi, 2019a, s. 153-155). Bergusi, İsrail güçleri tarafından yapılan soruşturmaların birinde ona, Filistin Fetih Yönetimi'nin sorgu merkezlerinden birinde işkence şiddetinden ölmek üzere olan iki Kassamlı'nın itiraf videosunun izletildiğini aktarmaktadır (Bergusi, 2019a, s. 186). İşkence emrini veren Mahmut Abbas'ın kendisidir (Bergusi, 2019b, s. 96).

Bergusi'ye göre, Filistin Yönetimi'nin görevi 'Siyonizm'i, bozguncuları ve rüşvetsiz iş yapmayanları; direnişten, silahlı İslami gruplardan ve devrimcilerden korumaktır.' (Bergusi, 2019a, s. 53). Bergusi, Filistin Bölgesi'nde giriştikleri direniş hareketini, Siyonist işgal güçleri ile Oslo sultanına ve Ortak güvenlik Birimine karşı verilen bir savaş olarak tanımlamaktadır. Bergusi, Siyonistleri, Oslo sultanının yöneticilerini ve Ortak Güvenlik Birimlerini sökülüp atılması gereken şeytanın ekinlerine (Bergusi, 2019b, s. 154), Filistin direnişine ihanet eden ajan ve casusları ağaç kurtlarına (Bergusi, 2019b, s. 95), Fetih Yönetimi'ni ise ayakkabı içinde ayağa zarar veren çiviye benzetmektedir. Yaser Arafat'ın, Müslümanlara her türlü işkence, zulm ve katliamı reva gören İzak Rabin'in karısının elini öpmesine çok sinirlendiğini belirtmiştir. Bergusi'ye göre, Filistin yönetimi, Siyonistlerin uşakları haline gelmiştir. Filistin davası için mücadele ettiklerini dile getirsel de direnişin önüne geçmek için suçsuz yere halkı tutuklayıp, Siyonistleri korumakta, Filistin halkına yapılan milyonlar tutarındaki yardım paralarını özel hesaplarına aktarmaktadırlar (Bergusi, 2019b, s. 80). Bu sebeplerle Yahudi yerleşimcilere ve işgalcilere çok kızmasına rağmen Filistin Yönetimi'ne, bozgunculuğa ve yolsuzluğa daha fazla öfke duymaktadır (Bergusi, 2019a, s. 54).

Siyonist güçler tarafından işgal edilen Yafa, Hayfa ve Nasıra şehirlerini gezen Bergusi, şehirlerin işgal kuvvetleri tarafından boşaltıldığı, Filistinli müzakereci ve düşman barış yanlılarının bu şehirlerden vazgeçmesi sonucu Yahudilerin şehirleri gözüyle bakıldığı, Barış

toplantılarıyla 1948 yılı öncesi işgal edilen topraklardan vazgeçip, toprakların düşmana satıldığı, taleplerin sadece Batı Şeria, Gazze ve Kudüs'e bağlı bazı caddelerle sınırlandırıldığı, Kudüs ve Mescid-i Aksa'yı VIP kartlarına ve koruma araçlarına sahip olabilmek için sattıkları, ceplerini ve banka hesaplarını dolarlarla doldurdıkları tespitlerinde bulunmuştur (Bergusi, 2019a, s. 59).

Filistin Fetih Hükümeti ve Siyonistleri tahtakurularına benzeterek aralarında geçen konuşmaları aktardığı kısımda Bergusi, Fetih Hükümeti ve İsrail arasındaki ikili ilişkileri ve amaçlarını ayrıntılı şekilde açıklamıştır (Bergusi, 2019b, s. 132-137).

#### Hapishane Şartları ve Gördüğü İşkenceler

Bergusi tutuklandığından beri 20 farklı hücreye konulmuştur. Bazısında iki yada on sene bazısında ise üç hafta kadar kısa bir süre tutulmuştur. Bütün bu hücrelerin ortak özelliği, tek kişilik ve bazılarının zifiri karanlık ve sessiz oluşudur (Bergusi, 2019b, s. 114). İsrail'in iç İstihbarat Servisi Şin Beit tarafından Avukatlarının ve Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) görevlilerinin Bergusi ile görüşmesi iki yıl boyunca yasaklanmıştır (Bergusi, 2019b, s. 83).

Kudüs'te devam eden soruşturma esnasında bedeni işkenceye maruz kalmış, kemikleri kırılıp, bacaklarından tavana asılmıştır (Bergusi, 2019b, s. 32). Bu 181 gün süren aralıksız soruşturma esnasında (Bergusi, 2019b, s. 76) şuur ile şuursuzluk hali arasında gidip gelen Bergusi, kendi kendine ettiği yemin sebebiyle Kassam direnişçileri ve yerlerine ait herhangi bir bilgiyi vermemiştir (Bergusi, 2019a, s. 172-174).

Bergusi'nin, Maskubiyye Hapishanesi Askeri Soruşturma Merkezi'nde yapılan iki aylık soruşturmasında vücudundaki birçok kemiği kırılmıştır. Bu iki aylık işkence sonrası İsrail güçlerinin "özel gizli merkez" tabirini kullandıkları başka bir soruşturma merkezine götürülmüştür. Burada da aylar boyunca süren gayri insani vahşice işkencelere maruz kalmış, son nefesini soluyan yarı ölü insanlar haline geldiğini belirtmektedir. Şehit olmaması üzerine sedye üzerinde Kudüs' ün bir bölgesinde kalan karanlık zindanların birinde iki hafta gibi bir

süre bırakılmıştır. Akabinde çadırdan yapılmış Meccedu Hapishanesi'ne taşınmıştır. Üç buçuk ayın ardından ilk kez kelepçesiz bir hücreye konulduğundan bahsetmektedir. Yerleştirildiği yeni hapishanede başka tutuklularında bulunduğunu kaydeden Bergusi, bunların tutukluluk ve mücahitlik rolü yapan İsrail ajanlarından olduğunu düşünmektedir. Yaşlı ve sakallı imamın cemaat halinde namaz kılmak üzereyken gözleriyle kendisini takip etmekte olduğunu fark eden Bergusi, aynı kişinin kendisine ikinci gün Cenin Şehri'nin Kassam Komutanı Cemal Ebu Hicae tarafından gönderildiğini iddia ettiği içerisinde HAMAS'ın birçok siyasi liderinin telefon numaralarının yazılı olduğu kağıt ile biri Filistin sınırlarında diğeri uluslararası arama yapan iki telefonun da bulunduğu çantayı vermesi üzerine de telefonlardan Kassam'dan birisini arayıp kendilerine bilgi vermelerini sağlamaya çalıştıklarını anlamış hiçbir şekilde telefonları bu amaçla kullanmamıştır (Bergusi, 2019a, s. 174-180).

İki hafta sonra elleri kelepçeli, ayakları prangalı ve yüzü örtülü bir şekilde Kudüs Maskubiyye Soruşturma Merkezi'ne götürülmüştür. Bergusi, burada soruşturmanın ilk gününde kolunun kırıldığından bahsetmektedir. Bergusi: *“Allah' a yemin ederim ki bu süre zarfında işkencenin şiddetinden ölümü gördüm. Ölümle yüz yüze konuştum. Yakından tanıyıp ellerimle ölüme dokundum. O bana arkadaşlık etti, ben de ona arkadaşlık ettim.”*(Bergusi, 2019a, s. 180-181)sözleriyle uygulanan işkencenin boyutlarını aktarmaktadır.

Sorgu odalarında iki ay ve birkaç gün kaldıktan sonra Filistin'in Nakb Çölü'ndeki Bi'r Seb'a Hapishanesi'ne nakledilmiştir. Burada tek kişilik hücrelerine konulan Bergusi, bölümünün on hücreden oluştuğundan; hırsızlık, adam öldürme gibi suçlardan yargılanan tutuklular ya da direnişçilerin bulunduğu bahsetmektedir (Bergusi, 2019a, s. 182-183).

İlk on ay sonrası tekrar sorguya alınmıştır (Bergusi, 2019b, s.77). Soruşturma odasında bir hafta kaldıktan sonra “kapalı koruma alanı” olarak adlandırılan, sürekli kamerayla izlenen özel bir hücreye konmuştur (Bergusi, 2019a, s. 184).Hücredeki kişinin nefesini dahi takip edecek kadar kamera bulunmaktadır. “Bir Numaralı Hücre” olarak adlandırılan bu hücrede sekiz ay boyunca kalan Bergusi, üç asker ve kendisiyle ilgilenen bir Siyonist asker dışında kimseyi görmediğini aktarmaktadır. Bu hücrede, her sabah saat 05.00'da, hücrenin demir ve

paslı kapısındaki daracık pencere açılarak bir asker tarafından aynı soru sorulmaktadır: “Sen Abdullah Galip Bergusi misin?” (Bergusi, 2019b, s. 77-79).

Bergusi aylar boyunca süren soruşturma ve iki yıl boyunca kaldığı bir numaralı hücreden sonra Evheli Kider olarak adlandırılan aynı yerdeki dört numaralı hücreye konulmuştur. Burada hapisane tavanının boyundan daha kısa olduğundan dik bir şekilde duramamaktadır. Bunun yanı sıra ikinci gelişi olan bu hücrede Kassam direnişçilerinin yerine sağında üç, solunda altı deli bulunmaktadır. Bergusi, burada delilerin arasında gece ve gündüz sürekli bağrışmalar, birbirlerine küfretmeler ve tuvaletlerini alenen yapıp temizlememe durumları yüzünden pis koku, fare ve böceklerin arasında bir hapisane hayatı yaşamaktadır. Bergusi, uyuyabilmek ve namaz kılabilmek için kulaklarını, tahtadan yaptığı iki kulaklık ile kapatmıştır. Delilerle bir yıl geçirdikten sonra onların dilinden anlayıp anlaştıktan sonra Bergusi’ nin emir vermesi üzerine deliler, gardiyanlara küfretmeye, tükürüp yemekleri suratlarına fırlatmaya, kapı açılır açılmaz üzerine tuvaletlerini yapmaya başlamışlardır. Bergusi ayrıca Yahudi olan bu deli mahkumlardan İbranice’yi öğrenmiş, kalem ve kağıt gibi malzemeleri de bunlardan temin etmiştir. Bergusi’nin delileri örgütlediğinin anlaşılması üzerine deliler başka bir koğuşa alınarak yerlerine normal suçlular alınmaya başlanmıştır. Bir numaralı hücreden çıktıktan sonra avukatları ile görüşmesine izin verilmiş ancak görüşmeler en ince ayrıntılarına kadar kaydeden kameralarla dolu bir odada gerçekleştirilmektedir. Ailesi ile görüşmesine izin verilmeyen Bergusi’ye, üç ayda bir Uluslararası Kızılhaç Komitesi tarafından yeni resimler ulaştırılmaktadır (Bergusi, 2019b, s. 86-100).

Bergusi, İsrail askerlerince, Coplar ve ince çubuklarla tekmeleyerek bayılıta kadar dövme, göz yaşartıcı gaz ve elektroşok uygulama, buzlu suyu baştan aşağıya dökerek ayıltıp tekrar dövmeye devam etme gibi işkence yöntemlerinin üzerinde uygulandığını aktarmaktadır (Bergusi, 2019b, s. 128-129).

Hapishane Yönetimi sert muamelelerden sonuç elde edemeyince tatlı dil ile yaklaşma yöntemini kullanmaya başlamıştır. Bu tavırları karşısında Siyonist askerlerin silahlarıyla masum çocukları, kadınları, yaşlı insanları ve direnişçi savaşıları şehit ettiklerini asla

unutmadığını ve unutmayacağını, onlar bu şekilde yaklaşırken yüzlerine bakmak yerine on üç yıldır ayağından çıkarmadığı, başının altına yastık niyetine koyduğu askeri botuna gözlerini diktiğini aktarmaktadır (Bergusi, 2019a, s. 190).

Yaklaşık on yıldır kaldığı tek kişilik hücrenin; toprakta açılmış bir çukur gibi, duvarları küflenmiş, kapkaranlık, küçücük bir alandan hasıl olduğunu belirtirken hücreni kabre benzetmektedir. Bozuk yemeklerin yanı sıra suyun da gardiyanlar tarafından bilerek atıl hale getirildiğini bu sebeple musluktan akan sarı renkli suyu içebilmek için saatlerce beklemesi gerektiğini, hacet giderme, abdest alma gibi tüm ihtiyaçlarını buradaki su ile karşıladığını aktarmaktadır (Bergusi, 2019b, s. 31-33). Bu hücrede yastığı askeri botu, yatağı boyundan ince kısa bir sünger, battaniyesi kısa, ince biçimsiz bir bez parçasından oluşmaktadır (Bergusi, 2019b, s. 83).

Bergusi gerek kitabındaki “*İzzet ve şeref toprağı, haysiyet ve onur yurdu, direnişin ve savaşın merkezi Filistin’e girmeden önce de sonra da hayatımda hiçbir zaman yaptığım şeylere üzülmedim.*” (Bergusi, 2019a, s. 86) gerekse hücre tecridini uzatma kararı almak üzere yapılan yargılamasındaki, “*İşgalciler benim toprağımda olduğu müddetçe sonuna kadar savaşacağım, savaşacağım, savaşacağım.*” (hsnkby, 2018) sözleriyle pişman olmadan aynı kararlılıkla direnişine devam edeceğini göstermektedir.

#### Hapis Şartlarının Üzerinde Bıraktığı Psikolojik Yansımalar

Kabir diye nitelendirdiği hücresinde bedeni işkencelerin, kırbaçların sesinin olmadığını, burada daha ağır ve kötü olan psikolojik işkence ile karşılaştığını belirten Bergusi, bedeni işkenceye galip gelmişken psikolojik işkenceye yenik düştüğünü açıklamıştır (Bergusi, 2019b, s. 32). Yoldaki Mühendis II Yaşayan Şehit eserinde çok derin psikolojik çatışmalar yaşadığı hissedilmektedir. Budala Tavus Kuşu ve İçimi Kemiren Şüphe (Bergusi, 2019b, s. 43-54) başlıklı bölümlerde psikolojik bakımdan uğradığı çöküntü neticesinde kendi iç sesi ile yaşadığı hesaplaşma görülmektedir. İç sesinin direnişe karşıt düşünceleri ile umutsuzluğa sürükleyen söylemlerine ayet ve hadislerle Allah’a sığınarak karşılık veren Bergusi, iç sesini karşısına alıp

haklılığını ona kanıtlama gayreti içerisinde. Zihnindeki yanıltıcı ve saptırıcı düşüncelerin önüne onlarla konuşarak geçmek istediği anlaşılmaktadır.

İç sesinin ardından bu sefer demir parmaklıklar, odadaki dört duvar, sivrisinek ve karıncalar ile kurduğu diyaloglar (Bergusi, 2019b, s. 55-56), girdiği psikolojik buhranın derinliğini yansıtmakla birlikte hücreindeki insanlık dışı muameleyi de gözler önüne sermektedir. Aynı zamanda aktardığı bu diyaloglara verdiği tepkilerde davasının haklılığını, direnişteki gayesini açıklaması; psikolojik işkenceye karşı gösterdiği başarıyı, yaşadığı bu psikolojik çatışmalardan sıyrılabildiğini göstermektedir.

Bergusi yaptığı tüm bu beyin fırtınasında işkence veya musibetlerin olgunlaşma vesilesi olduğunu kaydeder. Her fırsatta namaza ve duaya sarıldığını, direniş yolundan asla vazgeçmeyeceğini aktarmaktadır. Bergusi aynı zamanda bulunduğu hücreye konulmayı Allah'a yakın olmak için yıllardır ihtiyaç duyduğu inziva hayatı olarak algılamaktadır. Demir parmaklıklar ardında ve çürümüş duvarlar içinde gerçek manevi hayatın ışığını yakaladığını dile getirmektedir. Karışık duygularının zamanla olgunlaştığını, kendine sorduğu sorulara cevap bulacak bir yol bulabildiğini, benliğini öldürebildiğini aktarmaktadır (Bergusi, 2019b, s. 61-66).

Bergusi, Allah'ın kaderine rıza ve teslimiyeti en önemli psikolojik denge, entelektüel tutarlılık ve manevi zafer saymaktadır. Cihadı yalnızca savaş meydanlarında görmemektedir. Cihad mücadele etmek olduğundan kabir gibi hücredeyken cihadını, Allah'a güvenmek ve O'na tevekkül etmek olarak görmekte ve bu şekilde sabredip direnişine devam edebildiğini belirtmektedir (Bergusi, 2019b, s. 72).

## Sonuç

Filistin hükümeti, İsrail'e karşı ılımlı bir politika gözettiğinden Filistin direnişine gereken desteği göstermemektedir. İsrail, Filistin Bölgesi'nde işgal politikalarına, zulüm ve işkencelerine devam etmektedir. Buna karşılık Filistinliler devlet desteği görememekte gerek

sloganlarla gerekse attıkları taşlarla karşılık vermektedirler. Ancak bu karşılık İsrail'in silahları, tankları ve bombaları karşısında herhangi bir işe yaramamaktadır. HAMAS örgütünün askeri kanadı İzzeddin El-Kassam Tugayları kuruluşundan bu yana Filistin-İsrail çatışmasında belirleyici bir role sahiptir. Örgüt sadece taş atabilen halkın yanında, mühendisleri tarafından geliştirilen, üretilen silahlarla direnişe sahip çıkmaktadır. Örgütün amacı İsrail'i, Filistin topraklarından tamamen söküp atmaktır.

HAMAS'ın askeri kanadı Kassam Tugaylarından Komutan Abdullah Galib Bergusi, çocukluk yıllarında İsrail'in insanlık dışı uygulamalarına şahit olmuş, direniş yolunda kendisini geliştirmiştir. Bunun için, judo, boks, vücut geliştirme, taekwando, özel askeri birlik sporları, silah ve keskin nişancılık eğitimleri alarak elektromekanik alanında okumuş, patlayıcı madde ve bomba yapımında uzmanlaşarak patlayıcı madde ile elektroniği birleştirmeyi başarmıştır. Kişisel gelişiminin akli ve bedeni sahalardaki eğitimlerini herhangi bir kurum yada kuruluşun yönlendirmesiyle değil, ülkesinin içinde bulunduğu zorlu şartlar neticesinde bireysel tercihleri ve gayretleriyle gerçekleştirmiştir.

Dilinin ve topraklarının işgaline karşı çıkarak, HAMAS'ın yürüttüğü çizgide İsrail'in baskılarına taş atarak değil, kendisi tarafından üretilen dinamit, mayın, el bombası, patlayıcı maddeler ve teknolojik araçlar gibi daha adaletli bulunduğu yollarla ceza operasyonları düzenleyerek karşılık vermiştir. Bombanın telefon içine yerleştirilmesiyle uzaktan patlatılan düzenek, ileti içeriği ve gönderildiği yer bilgisi görülmeyen faks cihazı ile telefon takibini güçleştirip sinyalleri farklı yerde gösterebilecek sistemler gibi birçok teknolojik savunma sistemleri geliştirmiştir. Teorik, akademik ve pratik olmak üzere üç aşamalı düzenlediği eğitim programlarıyla bilgi ve tecrübelerini HAMAS üyesi direnişçilere öğretmiştir. Eğitimlerde Bergusi ve öğrencilerin yüzlerinin kapalı ve takma isimlerin kullanılması gizliliğe verdikleri önemi göstermektedir. Şehadet operasyonları da düzenlediğini belirten Bergusi, şehadetçilerin inançları sağlam ve amaçları rıza-i ilahi olan gönüllü kişilerden seçildiğini bunun için kişilik analizinin yanı sıra bazı deneme testlerine de tabi tutulduklarını aktarmıştır.

Bergusi'ye göre Filistin halkı, direnişte yalnızdır. Filistin hükümeti ve onun istihbaratı İsrail ile organize hareket etmekte, direnişe mukavemet gösteren halkını kendi elleriyle tutuklayıp, işkence etmektedir. Filistin hükümeti, halkına, Kudüs'e ve kutsal Filistin topraklarına ihanet içerisinde olan, rüşvet alan, haksızlık yaparak halka gelen yardımlara el koyan, sadece kendi menfaatini güden bir yönetimdir.

Bergusi, tutuklanmasının ardından İsrail tarafından gerçekleştirilen, gerek soruşturmalar esnasında gerekse on yıl boyunca tutulduğu tek kişilik hücrede cop ve ince çubuklarla dövülme, elektroşok, göz yaşartıcı gaz, buzlu suyun baştan aşağıya dökülmesi gibi bedeni işkencelerin yanı sıra delilerin arasında bulundurulması, sürekli aynı sorular sorularak uyandırılması gibi ruhi işkencelere de maruz bırakılmıştır. Sadece sağlıksız yemekler ile kirli suyun verildiği; kapkaranlık hücrede, küflü, paslı demir parmaklıklar altında; bir parça bez ve yerle birleşik sünger üzerinde yatmaya, böcek ve fareler içerisinde insanlık dışı bir ortamda hapis hayatı yaşamaya mahkum edilmiştir. Tüm bu muamelelerle Allah'a dayanıp O'na güvenerek başa çıktığını ve cihadından pişman olmadığını dile getiren Bergusi, direniş ve mukavemet yolundan vazgeçmeden tek kişilik hücrede direnişine devam etmektedir.

Kassam Tugaylarından Bergusi, tutuklanmadan önce yaptığı operasyonlarla, tutuklandıktan sonra ise kalemiyle Filistin direnişinde yer edinmiştir. Otobiyografik eserlerinde HAMAS ve Filistin direnişini ön plana çıkarması onun Filistin'in özgürleşmesi hususunda hapisaneyken dahi mücadeleye devam ettiğini göstermektedir. Filistin Hükümetinin mevcut durumu, İsrail'in uyguladığı haksız işgal ve zulüm, hapisane hayatında Filistinlilerin ve Kassam mensuplarının gördüğü insanlık dışı muamelelerin gün yüzüne çıkarılması, direniş ve mukavemet yolunda atılacak adımları göstermesi açısından her iki eserinde de kayda değer bilgiler bulunmaktadır.

Bergusi Yoldaki Mühendis adlı otobiyografik eserinde daha çok, kişiliği hayatı, direnişteki rolü, Filistin Yönetimi ve İsrail İşgal Güçlerine olan düşüncelerinden bahsederken, Yoldaki Mühendis II Yaşayan Şehit adlı eserinde direniş uğruna hapisanelerde bedeni ve ruhi işkence görenlere karşılaştıkları zorluklarla başa çıkma yollarını öğretmektedir.

## Kaynakça

Armaoğlu, F. (1994). *Filistin meselesi ve Arap – İsrail savaşları (1948-1988)*. Ankara: Kùltür.

Bergusi, A. G. (2019a). *Yoldaki mühendis*, çev. Kösesoy A. İstanbul: Ekin.

Bergusi, A. G. (2019b). *Yoldaki mühendis II yaşayan Şehit*, çev. Artuklu U. T. İstanbul: Ekin.

Bodur Un, M. & Timur, K. (2016). Kolektif siyasal Őiddet ve İslami Toplumsal Hareket Analizi: Hamas örneđi *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 71 (2), 580.

Burhan, A. (2008). *Filistin-İsrail çatışması ve Hamas* (Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Cleveland, W.L. (2004) *Modern Ortadođu tarihi*. çev. Harmancı M. İstanbul: Agora Kitaplığı.

Ebuzayda, Y. (Eylül 2011). *Şehid İzzeddin El-Kassam Tugayları Gazze*: - .

Güngör, A. P. (2013). *11 Eylül sonrası Ortadođu'da değişen dengeler Hamas'ın örgüt perspektifi, iç ve dış ilişkiler* (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Hsnkby. (2018, 1 Mayıs). Abdullah Galib Bergusi. Eriřim Tarihi: 30 Mayıs 2020, <https://www.youtube.com/watch?v=zyiyQPATFhw&feature=youtu.be>

Karaman, M. L. (1996). Filistin. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (13: 94). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Öner, A. (2003). *1987 İntifada süresinden günümüze kadar İsrail-Filistin anlaşmazlığında dinci ve milliyetçi akımların rolü* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Sarı, B. (2018). Filistin direnişinde AşılTendonu: Hamas-Fetih çatışması *YeniFikir Dergisi*, 9(21), 26.

Turan, A. (Mayıs 2018). *Kudüs sorunu* Strateji Düşünce ve Analiz Merkezi Raporu, 47.

Zariç, S. (2018). Filistin'in özgürlük mücadelesinde Hareket'ül Mukavemet-ul İslamiyye (İslami Direniş Hareketi-Hamas) *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (84), 291.

Varol, A. (1989). *Filistin' de İslami Direniş*. Ankara: Seha Neşriyat.